

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 29^ο | ΑΘΗΝΑΙ 15-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1070

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΤΡΑΜ

Ἡ Παρισινή ποῦ λατρεύει τὴν Ἑλλάδα δὲν θὰ κατωρθώσῃ ποτὲ νὰ μεταβάλλῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα εἰς Παρίσι, ὅσον ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν εἰσπρακτόρων τῶν τράμ, ὅπως ἔγινεν εἰς τὸ Παρίσι καὶ ὅπως ἐζήτησε νὰ γείνη καὶ ἐδῶ. Ἄς ἀνοίξουν τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὰ δημόσια γραφεῖα καὶ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τὰς θύρας τῶν διὰ τὰς γυναῖκας καὶ ἄς μείνουν τελευταῖα εἰς ὑπερτάτην μόνον ἀνάγκην, τὰ τράμ. Αὐτὸ ἔγινεν εἰς χώρας ὅπου αἱ γυναῖκες ἔχουν ἤδη κατακλύσει κάθε δημοσίαν καὶ ἰδιωτικὴν θέσιν, ὅπου ἐπεστρατεύθησαν ὅλα ἀδιακρίτως αἱ ἡλικίαι καὶ ὅπου δὲν ἔμεινεν ἄνδρες κατὰλληλοι διὰ τὸ ἔργον τῶν εἰσπρακτόρων τῶν τράμ.

Ἄλλ' ἐδῶ ἐπὶ διακοσίων χιλιάδων κατόικων αἱ ἀσχολούμεναι εἰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις γραφεῖων καὶ ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ὑπερβάνουν τὰς ἑκατόν. Ἐδῶ προχθὲς ἀκόμη εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ κλεισθοῦν μᾶλλον τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ γραφεῖα παρὰ νὰ γίνῃ σκέψις περὶ γυναικῶν ὑπαλλήλων, διότι ἐδῶ τὴν μερίδα τοῦ λέοντος ἐνόουν νὰ τὴν δίδουν πικροῦ καὶ πάντοτε εἰς τὸν ἄνδρα καὶ ὅταν ἀκόμη πρόκειται νὰ ἀνακουφίσουν τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν εἰς τοὺς πέντε δρόμους οἰκογένειαν τοῦ ἐπιστράτου.

Ἦδη οἱ ἄνδρες εἰσπρακτορες τῶν τράμ εὐρίσκονται κάθε λίγο εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ διαπληκτίζωνται μὲ τοὺς ἐπιβάτας, τὸ πολυσύνθετον αὐτὸ κοινόν, τὰ κακὰ καὶ ἀνυπότακτα στοιχεῖα τοῦ ὁποίου, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ὀλίγα, ὅμως ἐπιφέρουν συχνὰς ταραχὰς καὶ ἀναστατώσεις, προσκρούσας καὶ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπέμβασιν. Τί θὰ ἐγένετο λοιπὸν μὲ τὰς γυναῖκας; Ποῖα ἀποτυχία θὰ τὰς ἐπερίμενεν αὐτὰς ἀπὸ τὰ πρῶτα τῶν βήματα; Καὶ μὲ πόσην χαιρεκαλίαν θὰ ἠκούαμεν τὸ στερεότυπον: Δὲν βροχέσαι: Γυναῖκες εἶναι τί περιμένεις; Μήπως τὸ ἴδιον δὲν συμβαίνει καὶ μὲ τὰς τηλεφωνητρίδας, εὐθὺς ποῦ μία μεταξὺ τῶν εἴκοσι δὲν κάτορθώνει νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν νευρικὴν βίαν τῶν πελατῶν;

Ἄς ἀνοίξουν λοιπὸν ἄλλα θύρα ἐργασίας διὰ τὴν γυναῖκα, καὶ ἄς θεωρηθῇ ἰδίως καὶ πρὸ πάντων ἡ γυναῖκα τοῦ ἐπιστράτου πρόσωπον σεβαστὸν καὶ ὄχι ἐπαίτις περιφερομένη ἀπὸ θύρας εἰς θύραν καὶ ἀπὸ τὸν Ἄνναν εἰς τὸν Καϊάφαν προκειμένου νὰ τῆς δοθῇ καὶ τὸ ράψιμον αὐτὸ ἀκόμη.

Ἀκόμη διὰ τὴν ραφὴν τῶν στρατιωτικῶν ἐνδυμάτων διατί ἀρνοῦνται εἰς τὰς γυναῖκας τὴν ραφὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἱματισμοῦ, ἡ ὁποία ταῖς ἐδίδοτο πάντοτε πρὸ τῆς ἐπιστρατεύσεως. Δεκάδες γυναικῶν διημερεύουν τώρα μίαν ἐβδομάδα ἔξω ἀπὸ τὴν ἀποθήκην τοῦ ἐργολάβου ἐξωτερικῶν ἐνδυμάτων, ὁ ὁποῖος στερεοτύπως ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔχει ἐργασίαν. Διὰ τοῦ

τούς ἀμειλίκτους ἀριθμούς ὡς μοχλὸν καὶ αἷμα καὶ ζωογόνον δύναμιν κάθε κινήσεως καὶ κάθε ἀγῶνος εἴτε ἐθνικοῦ εἴτε ἰδιωτικοῦ.

Νέος ἄνδρας μὲ τὴν ἐλαφρῶς εἰρωνικὴν καὶ εὐθυμολόγον ἔκφρασιν τῶν Κεφελλήνων καὶ εἰς τὴν μορφὴν καὶ εἰς τὴν ὀμιλίαν, σωτὴς πυργοδεσπότης μιᾶς θαυμασίας παρὰ τὸν Φιλίππου βίλλας, ἀνεξάρτητος καὶ ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων πολυάσχολος ἀφιερώνει πολλὰς ὥρας τοῦ πολυτίμου εἰς τὸ ἔργον τοῦ Συνδέσμου, τὸ ὅποσον δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ἐδραιωθῇ εἰς στερεὰ θεμέλια καὶ νὰ ἀνταποκριθῇ τελείως εἰς τὸ πρόγραμμά του.

K. PAPPEN

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Εἶνε ἡ ἀμφίβολουσ κατάστασις τῆς ἐνόπλου οὐδετερότητος, εἶνε ἡ ἔξις τῶν δύο πολέμων, εἶνε ἀποτέλεσμα ἐγωῖσμου καὶ ἀδιαφορίας ἢ ἀπάθεια, μεθ' ἧς ὁ πολὺς κόσμος παρακολουθεῖ τὴν ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπιστρατεύσεως δημιουργηθείσαν κατάστασιν;

Δὲν ἠξεύρω. Τὸ βέβαιον μόνον εἶνε ὅτι, ἐκτὸς ἐκείνων τούσ ὁποίους ἡ ἐπιστράτευσις θίγει ἰδιαιτέρως, ἐκτὸς τῶν πτωχῶν ἀνθρώπων ποὺ εὐρέθησαν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην ἀναγκασμένοι νὰ ἀφήσουν ἐργασίαν, σπιτί καὶ παιδιὰ, διὰ νὰ πάρουν τὰ ὄπλα καὶ νὰ τρέξουν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος, ἐκτὸς πενήντα ἢ ἑκατὸν γυναικῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς Αὐτὴν τὴν Βασίλισσαν τῆς Ἑλλάδος, ὁ πολὺς κόσμος μένει ἀπαθὴς καὶ ἀδιάφορος.

Καὶ διὰ νὰ ἔλθω ἀναλυτικώτερα εἰς τὰ πράγματα: Αἱ εἰσφοραὶ ποὺ ἔγιναν ἕως τώρα, ἀκόμη καὶ διὰ τὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον, τὸν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσεως, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει εἰς τὰ τμήματά του κολλοσιαίαν διοργάνωσιν, δὲν ἔφθασαν οὔτε τὰς 100,000 δρ. Τὸ ποσὸν διὰ τὴν φανέλλαν τοῦ στρατιώτου δὲν ὑπερέβη τὰς πέντε—ἑξὶ χιλιάδας, αἱ θύραι τῆς ἐργασίας μένουσ κλεισταὶ διὰ τὰς γυναῖκας παρὰ ἐπισήμων καὶ μὴ—ἔξαιρουμένου, εὐτυχῶς, τοῦ Δήμου Ἀθηναίων—τὸ δὲ νομοσχέδιον τῆς Περιθάλψεως μελετᾶται ἀκόμη.

Μετὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα Κυβερνητικὴν μεταβολὴν ὅλοι σχεδὸν ἔχουν τὴν βεβαιότητα ὅτι πόλεμος δὲν θὰ γείνη καὶ ὅτι ἡ ἀποστράτευσις ἐπίκειται. Καίεις δὲν θέλει νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ κόσμος ὅλος καίεται, ὅτι ἡ μεγάλη αὐτὴ πυρκαϊὰ καταβαίνει ὅλον ἐν ὀρμητικῇ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι ἄρχισαν νὰ καίωται τὰ γειτονικά μας σπιτία

καὶ ὅτι δὲν χρειάζεται παρὰ μία μόνον σπιθὰ γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὰς φλόγας νὰ μᾶς περικυκλώσουν ἀπὸ παντοῦ.

Ἀδιάφορον ἂν ἐμπρὸς μας, εἰς τὸ πλάϊ μας, χιλιάδες ἀνθρώπων περιέπεσαν εἰς οικονομικὰς στερήσεις ἀκόμη καὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων. Ἀδιάφορον ἂν μία γεικωτέρας μορφῆς οικονομικὴ κρίσις μᾶς περισφίγγει ὅλον ἐν σφιγκτότερα καὶ ἀπειλεῖ νὰ συντρίψῃ, νὰ καταστρέψῃ ὅλους ὅσοι δὲν παίζουν μὲ ἑκατομμύρια.

Ἡ ζωὴ μας ἐξακολουθεῖ νὰ περνᾷ ἐλαφρά, εὐχάριστα, ἐπιτόλαια, μὲ τὰς πολιτικὰς μας συζητήσεις, μὲ τὸ πόκερ καὶ τὸ μπρίτζ, μὲ τὰ θεάτρα καὶ τὰ γλέντια μας, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην μέριμναν ὅπως προλάβωμεν τὰς περιστάσεις, ὅπως προετοιμασθῶμεν διὰ νὰ ἀμυνθῶμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐξώφλιον τῆς θύρας μας.

Δὲν ἠξεύρω δὲ ἀκριβῶς ποῖον ἀπὸ τούσ μεγάλους αὐτούσ ἐχθρούσ πρέπει νὰ φοβούμεθα περισσότερο. Τὸν πόλεμον τοῦ αἵματος καὶ τῆς ἀνθρωποθυσίας, μὲ τὰ φρικώδη ἐπακόλουθά του, ἢ τὸν πόλεμον τῆς πείνης καὶ τῆς φτώχειας, ὁ ὁποῖος εἶνε βέβαιος, ὁ ὁποῖος μᾶς κυκλῶνει κάθε ἡμέραν περισσότερο.

Ἄλλου, ὅταν μία οικονομικὴ κρίσις ἐμφανίζεται τόσο ἀπειλητικὰ, ὁ κόσμος συγκινεῖται, συγκλονίζεται, συνταράσσεται. Δὲν εἶνε ἀκόμη δύο ἔτη, ἀφ' ὅτου τὸ Παρίσι εἶχεν ἐξεγερθῆ|συσσωμον διὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν τροφίμων, ἀφ' ὅτου ἰδιῶται καὶ Πολιτεία ἀνεστατώθησαν, ἀφ' ὅτου οικονομολόγοι ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι ἐμελέτησαν τὸ ζήτημα ὑπὸ ὅλας τὰς μορφὰς καὶ ἐμφανίσεσ του καὶ ἐζήτησαν τὴν θεραπείαν του.

Αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἀναστάωσιν αὐτὴν ἔπαιξαν σπουδαιότατον μέρος. Κάθε ἀστὴ, κάθε γυναῖκα ποὺ διευθύνει τὰ οἰκομικὰ τοῦ σπιτιοῦ της—καὶ εἶνε τὰ ἐννέα δέκατα τῶν γυναικῶν τῆς Γαλλίας εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν—ἐξηγέρθησαν, διοργάνωσαν συλλαλητήρια καὶ ἀπήτησαν, μὲ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον ἀντιρρήσεις, τὴν βελτίωσιν τοῦ κακοῦ.

Βεβαίως ἡ κατάστασις σήμερον εἶνε κάπως διαφορετικὴ. Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος μαζῇ μὲ τὴν ἐπιστράτευσιν συνετέλεσαν πολὺ εἰς τὴν οἰκομικὴν κρίσιν, ἢ ὁποῖα μαστίζει τὸν τόπον μας. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἐνδείξεις ἀσυνειδήτου ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὀλίγων κατὰ τῶν πολλῶν. Ὑπάρχουν σημεῖα ἀπτά τῆς ἀπληστίας μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὴν στιγμὴν αὐτὴν κατορθώνουν νὰ κερδίζουν μεγάλα ποσὰ, ἐπιχειρηματία Σάυλωκ, οἱ ὁποῖοι δὲν

Ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἡρωικοῦ Μαυροβουνίου ΝΙΚΗΤΑΣ

λείπουν, δυστυχῶς, ἀπὸ κανένα τόπον καὶ οἱ ὁποῖοι, ἀσύδοτοι εἰς κάθε θυσίαν, ἀναίσθητοι εἰς κάθε νόμον κοιωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης γίνονται σωστὴ μᾶστιξ τῶν ἀστικῶν ἰδίᾳ τάξεων.

Φυσικὸν ἦτο καὶ ἡμεῖσ αἱ Ἑλληνίδες, ὅσαι δὲν παίζομεν μὲ ἑκατομμύρια, νὰ ἐξεγερθῶμεν κατὰ τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Ἀφοῦ ἐζητήσαμεν ἐργασίαν διὰ τὰς γυναῖκας τῶν μαστιζόμενων μάλιστα τάξεων—ἀφοῦ οὔτε οἱ ἰδιῶται οὔτε ἡ Πολιτεία ἔδειξαν κανένα ἐνδιαφέρον δι' αὐτάς,—διότι μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα ὅσαι κατάρθωσαν νὰ ἐκπορθήσουν καμμίαν μικρὰν θέσιν μὲ ἐλαχίστην ἀμοιβὴν—φυσικὸν εἶνε νὰ ζητήσωμεν μὲ κάθε τρόπον νὰ προλάβωμεν τὸ φάσμα τῆς πείνης, ποὺ ἤρχισε νὰ κάμνη τὴν ἐμ-

φάνειν του σήμερον σποραδικῶς ἴσως εἰς πόλεις καὶ χωριά, καὶ αὐριοῦ χωρὶς ἄλλο γενικώτερα καὶ εἰς πολὺ μεγαλειότερον κύκλον.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἀπεφάσισε, μετὰ ξὺ ἄλλων μέτρων, ἐπιβαλλομένων ἀπὸ τὴν περίστασιν, νὰ διοργανώσῃ καὶ ὀμιλίας οικονομολογικὰς, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐξεασθῶν, κατὰ πόσον οἱ προβαλλόμενοι λόγοι τῆς οικονομικῆς κρίσεως εἶνε δικαιολογημένοι καὶ ποῖα μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶν ὅπως προληφθῶν μεγαλιότεραι συμφοραὶ.

Αἱ ὀμιλίας αὐταὶ θὰ διαιρεθῶν εἰς δύο κατηγορίας. Εἰς κυρίως οικονομολογικὰς, τῶν ὁποίων τὰ πορίσματα θὰ ὑποβληθῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς κάθε δυνάμενον νὰ συντε-

λέση εις περιορισμόν του κακού. Κα ιείς όμιλίαι οικοκυρικάς, κατά τας όποιαις θα εξετασθούν όλα αι μέθοδοι και όλα τα συστήματα, δια τών όποιων, με τώ κατώτατον όριον τών δαπανών, μία οικογένεια ήμπορεί να ζήση, χρησιμοποιούσα ό,τι σήμερα θεωρείται περιττόν και έξασκουμένη εις την μελέτην τής θρηπτικής αξίας τών τροφίμων.

Ελπίζομεν ότι τώ έργον του Λυκείου θα τώ συνδράμουν όλοι όσοι δύνανται και άνδρες οικονομολόγοι αλλά και γυναίκες με πείραν και γνώσεις οικοκυρικάς. Και ευτυχώς υπάρχουν πολλοί που έχουν κάμει ειδικάς σπονδάς εις την Ευρώπην, υπότροφοι γενναίων κληροδοτημάτων, αι όποιαι θα θελήσουν την στιγμήν αυτήν, καθ' ήν ή χώρα έχει ανάγκην τών φώτων τών, να παράσχουν την συνδρομήν των, τώσιν περισσότερον πολύτιμον, όσον επιβάλλεται εις μίαν από τας κρισιμωτέρας στιγμάς τής εθνικής μας ζωής.

K. ΠΑΡΡΕΝ

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

B'

Ο δούξ έβαλε τώ γαλάζιο χαρτάκι επάνω εις τώ μεγάλο γραφείο του.

— Παράξενο κοριτσάκι! έψιθύρισε χαμογελώντας.

Ο Ζυμέλ άφισε τόν θυμόν του να ξεσπάση: Όρίστε λοιπόν τί γυναίκα θα έπερνα με κλεισμένα μάτια. Ένα κορίτσι που δίνει ραντεβού, ένα κορίτσι που...

Ο δούξ εξακολουθούσε να χαμογελά: "Ακουσε, Ζυμέλ, ειπε, δεν καταλαβαίνεις τίποτε. Αυτή που σου γράφει τόσο τολμηρά λόγια στο ώραιο γαλάζιο χαρτί, ποτέ δεν θα σε έδέχετο με κλεισμένα μάτια... Αλλά αν δεν έχω λάθος με την πείρα που έχω από την ζωήν, και από τόν κόσμο, βρίσκω πώς ποτέ άνδρας δεν μπορεί να όνειρευθής πιό ύσια, πιό άγνή, πιό άθώα γυναίκα, από αυτό τώ κορίτσι... Ζυμέλ, τώ τρελλό αυτό γράμμα είναι χαριτωμένο, και αν ήμουν στην θέσιν σου, φίλε μου..."

Ο Ζυμέλ έπεσε από τας σύννεφα: Τί μου λέτε, κύριε δούξ; Έσεεις... έσεεις με συμβουλεύετε να την συναντήσω την Τρίτη στο Λούβρο;

Ο δούξ έδίστασε: Φίλε μου, ειπε, στους ανθρώπους που ζητούν συμβουλή, πρέπει κα- νείς ν' αποφεύγη να δίνη ακριβώς την συμβουλή που έχουν αποφασίσει να μην ακολουθή-

σουν. Θα τούς βάλλουν άδίκως σε άμχανία. Αυτό που ή δεσποινίς δε Σολάν προείδε έγινε... Δεν εκατάλαβες Ζυμέλ... Ό,τι και αν σου πώ είναι χαμένο...

— Όστε με επιδοκιμάζετε λοιπόν αν δεν πάω;

— Σε επιδοκιμάζω, ναί.

Ο Ζυμέλ ανέπνευσε: Θα μου εκόστιζε πολύ να πάρω αυτήν την απόφασιν χωρίς την συγκατάθεσίν σας. Και έπρόσθεσε με έπισημότητα: Κύριε δούξ, θα κάψω εμπρός σας αυτό τώ γράμμα.

Αλλά ό δούξ τόν έπρόλαβε. Έπηρε τώ έλαφρό χαρτάκι και άργά, σχεδόν με λύπην τώ έπλησίτισε στην φλόγα τής θερμάστρας.

— Ένα μεγάλο βάρος μου έφυγε, ώμολόγησε ό Ζυμέλ. Πολύ δύσκολο πράγμα είναι ό γάμος.

Αλλά ό δούξ δεν τόν ήκουσε. Έκύτταζε την φωτιά με τώ ίδιο χαμόγελο που είχε και πριν όταν έψιθύριζε: Παράξενο κοριτσάκι!

Η Μαρίζα έστέκετο εμπρός στην πτερωτή Νίκη. Έφαινετο έντελώς προσηλωμένη στο άγαλμα, αλλά έσκέπτετο: «Άρα γε θα έλθη;» Και δεν έβλεπε τώ θαυμάσιο ακρωτηριασμένο μάρμαρο

— Τί έξοχο! Έδώ μόνον σ' αυτήν στρέφονται τά μάτια και ό νοός. Δεν είν' αλήθεια;— Ήταν εκεί, κοντά της, και ή Μαρίζα χωρίς να στρέψη άπήτησε...

Η φωνή του ήταν σοβαρή. Μίλησε για την Έλληνική τέχνη, ύσως και για τόν Δημήτριο Πολιορκητή. Αλλως τε ή Μαρίζα δεν άκουε. Έπαυσε να κυττάξη την Νίκην τής Σαμοθράκης, αλλά αν και δεν έστρεψε άκόμη προς τώ μέρος του, ξεύρει πώς είναι ύψηλός και λεπτός, με σοβαρό πρόσωπο και γελαστά μάτια. Και ή Μαρίζα σκέπτεται: «Πώς να με βρίσκη;»

— Δεν έκαμα λάθος! ήρώτησε, σείς εισθε δεσποινίς;

— Ναί κύριε. Και αυτήν την φορά ή Μαρίζα κυττάζει τόν κύριον Ζυμέλ. Αισθάνεται τά μάτια του να την χαϊδεύουν, να προσηλώνονται στα δικά της, σαν να θέλουν να φθάσουν ώς μέσα στην ψυχή της. Και αυτό είναι τόσο έξαφνικό, τόσο νέο ώστε ζαλισμένη χαμηλώνει τά βλέφαρα. Χωρίς να μιλουν έπροχώρησαν ό ένας κοντά στον άλλον.

Η Μαρία Διονυσία είναι θυμωμένη με τόν έαυτό της: «Αυτός ό κύριος Ζυμέλ, με κανει πολυ πιό δειλή απ' ότι ενόμιζα». Και σκέπταται: «Ήταν τρέλλα να γράψω αυτό τώ γράμμα.

Δεν έπρεπε... Τί ιδέα θα πάρη για μένα αυτός ό κύριος. Προσπαθεί να ένθυμηθής τόν διάλογον που είχαν έτοιμάσει, αλλά ή ιδέες της φεύγουν. Και όταν ό Ζυμέλ δοκιμάζει να την κάμη να μιλήση λίγο για τόν έαυτό της, για τά γούστα της, για τής έλπίδες της, τότε γρήγορα γρήγορα στρέφει την όμιλία στους παλαιούς Ίταλούς που θαυμάζει... Και μέσα της είναι δυσανεστήμένη. Τί! για να μιλήση περι Μποτισιέλλη, έκαμε τώ σκάνδαλο να δώση ραντεβού εις τόν κύριον Ζυμέλ;

— ... Όστε τώ όνομά σας είναι Μαρία— Διονυσία...θα έχετε όμως κάποιον άλλο όνομα, ένα όνομα πιό δικό σας. Δεν θέλετε να τώ πητε στον νέο σας φίλο;

— Δεν γίνεται κανείς τόσο γρήγορα φίλος μου, ειπε.

Έπειτα βρήκε πώς ήταν τώσιν άνόητη. Όστε απέφασισε να μιλήση, και έφάνη πώς πέρνει μεγάλο ενδιαφέρον στη θέσι του κυρίου Ζυμέλ, και στα αυτοκίνητα του δουκός δε Κροά. Αν ήταν άνδρας, θα έκαμνε αυτοκίνητα και άεροπλάνα. Τί ώραιο παράδειγμα που δείνει ό δούξ. Και έξηκολούθησε: Μισώ τούς άέργους... και εκτιμώ τόν δούκα, χωρίς να τόν γνωρίζω!... Είμαι βεβαία πώς και σείς, κύριε, τόν άγαπάτε και τόν θαυμάζετε;

— Μά... τόν άγαπώ περισσότερο παρ' όσον τόν θαυμάζω, ώμολόγησεν ό κύριος Ζυμέλ. Έχει ξεύρετε ελαττώματα.

— Και είναι καλός μαζί σας;

— Ναί, έπιεικής προπάντων.

— Είναι γέρος;

Ο κύριος Ζυμέλ έφαινετο να διασκεδάξη πολυ.

— Όχι... Ο Άλαιν δε Κροά είναι είκοσι όντώ έτών, όπως έγω.

— Τόν έφανταζόμουν με μεγάλα άσπρα μουστάκια. Και ενδιαφέρεται πολυ για τώ μέλλον σας, κύριε;

— Πάρα πολυ. Κανείς στον κόσμον δεν έν διαφέρειται περισσότερον δια τώ μέλλον μου, και... την ευτυχίαν μου.

— Σας συμβουλεύει βέβαια να... πανδρευθήτε;

— Βέβαια... Αλλά, όπως και σείς δεσποινίς, είναι ρωμαντικός και μου εύχεται ένα γάμο με έρωτα, με έρωτα εξαφνικόν όπως τά παραμύθια!... Πιστεύετε στα παραμύθια δεσποινίς;...

Αλλά μέσα στα σαλόνια που τριγυρίζουν άκόμη μερικοί επισκέπται γίνεται κάποιος θόρυβος. Κλίνουν.

Έβράδιασε... τόσο γρήγορα!

Έξω κάνει κρύο. Ο άέρας είναι ελαφρός, ό ουρανός τριανταφυλλής. Ο κ. Ζυμέλ την οδηγεί προς τώ έρημο περιβόλι με τά λεπτά στακτια δένδρα. «Δεν θέλω, ειπε, να άποχαιρετισθώμε εμπρός στον κόσμο... Θα σας ξαναδώ, δεν είν' έτσι; Σήμερα ώμιλήσαμε μόνον για ζωγραφική. Έχω τώ δικαίωμα να ζητήσω την ώραία συνομιλία που μου ύποσχεθήκατε στο γράμμα σας... και τά Χριστούγεννα άργούν! όκτώ μέρες άκόμη λοιπόν θέλετε... τώ Σάββατο, εμπρός στην Νίκη όπως σήμερα;...

— Όχι, όχι, δεν θέλω!

— Μά γιατί; άφού ήλθατε σήμερα χωρίς να με γνωρίζετε;

— Ακριβώς, όσον δεν σας ενγώριζα... έδίστασε λίγο Μου ήταν άδιάφορον, ειπε και έδοκίμασε να φύγη, άλλ' ό κύριος Ζυμέλ την εκράτησε.

— Στο Δένδρο όμως θα έλθετε;

— Θα έλθω, ναί, και σείς;

Πριν ν' απαντήση ό κύριος Ζυμέλ, εκύτταζε την Μαρίζαν με μίαν περιεργη έντασι.

— Δεσποινίς, ειπε τέλος, έχετε εμπιστοσύνην σε μένα;

— Δεν ξεύρω τί θα με νομίζετε έπειτα από αυτό που έκαμα, κύριε. Έφέρθηκα σαν κακοαναθρεμμένο παιδί, άλλ' έγω έχω εμπιστοσύνην σε σας, μεγάλη εμπιστοσύνη...

Ο κύριος Ζυμέλ έπηρε τώ χέρι τής Μαρίζας: Τότε γιατί δεν μου λέτε τώ όνομα που σας δίνουν όσοι σας άγαπούν; έπαρεκάλεσε.

— Μαρίζα με φωνάζει ή γιαγιά...

— Μαρίζα... είναι χαριτωμένο... ταιριάζει με τά μαύρα σας μάτια, με τώ ξανθό σας πρόσωπο, με τώ χαρτί που γράφετε. Άκουσε Μαρίζα. Θα έλθω στην έορτή, σου τώ ύπόσχομαι...

Αλλά... αν δεν με δής άμέσως, ότι και αν συμβή μην άμφιβάλλης για μένα. Μου τώ ύπόσχεσαι;

— Ναί, σου τώ ύπόσχομαι.

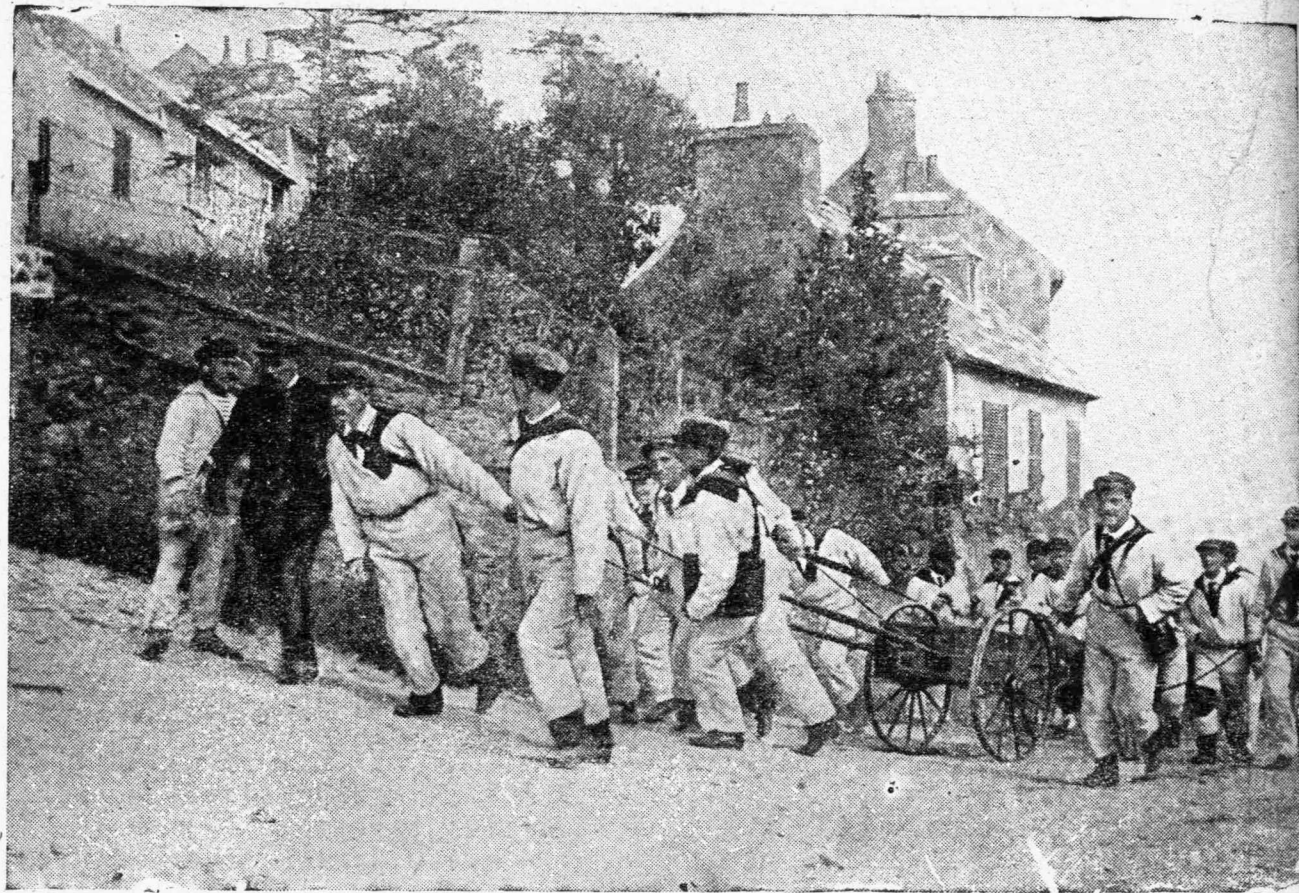
— Και τώρα αγαπητή μου μικρά Μαρίζα, θέλεις να ξεύρης τί σκέπτομαι για σένα;

— Όχι, έφώναξε και μιá μεγάλη χαρά τής γέμισε την καρδιά.

Τότε ό κύριος Ζυμέλ έσκυψε στο μικρό χέρι τής Μαρίζας και έβαλε τά χείλη του στη θέσι που τώ γάντι ανοίγει και άφίνει δση θέσι χρειάζεται για ένα φίλι.

— Ποτέ δεν τώ έφανταζόμουν, ποτέ... έσκέπτετο ή Μαρίζα μέσα στο τράμ... Τόν άγαπώ.

Στη μέση του σαλονιού που ήταν στολισμένο

Γαλλικὸν πυροβολικὸν ἀποβιβαζόμενον ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ ἀποβατικῆς ἀγῆματος

μὲ γιρλάντες ἀπὸ κισσό, ἔλαμπε τὸ Δένδρον τῶν Χριστουγέννων.

Ἐκατοντάδες τριανταφυλλιά κεράκια ἦταν δεμένα στὰ κλαδιά του, κ' ἔκαναν νὰ γυαλίζουν τὰ χρυσὰ καρύδια καὶ τῆς ἀσημένιες κλωστὲς ποῦ τὸ ἐστόλιζαν.

Μιά μεγάλη συντροφιά ἐσπρώχοντο τριγύρω, καὶ ἡ χάρουμένης χωνὲς τῶν παιδιῶν ἀντηχοῦσαν ἀδιάκοπα.

Ξανθὴ καὶ λεπτὴ σὸν τὴν Ἥβη ἡ Μαρίζα μὲ ἓνα ἄσπρο φόρεμα ἐπερίμενε. Ἡ καρδιά της ἐκτυποῦσε... Ἡ κυρία Λετουρνὲρ τὴν ἐπλησίασε, καὶ κοιτᾶ της ἦταν ἓνας νέος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ξεχώριζε κανεὶς ἀμέσως μακρὰ μαύρα γένεια, ποῦ τοῦ ἐσκέπαζαν τὸ μισὸ πρόσωπο. Εἶχε τὸ ὕφος δειλό, οἱ ὤμοι του καὶ τὰ χέρια του ἐφαίνοντο σὰν νὰ τὸν ἐνοχλοῦσαν. Ἡ κυρία Λετουρνὲρ ἐχαμογελοῦσε :

— Τώρα θὰ χορέψουν, δεσποινίς, σὰς συ-

στεῖω εἶα χορευτὴ... ὁ κύριος Φίλιππος δὲ Ζυμέλ.

Ἡ Μαρίζα παρ' ὀλίγον νὰ φωνάξῃ : « Ἐχετε λάθος, δὲν εἶν' αὐτός. » Τῆς ἐφάνηκε παράξενο πῶς τὰ κερὰ ἔμεναν ἀναμμένα καὶ πῶς δὲν ἐβυθίζετο τὸ πάτωμα. Τόσο ἐγύριζαν ὅλα τριγύρω της. Καὶ στὸ βάθος τοῦ σαλονιοῦ πίσω ἀπὸ τὸ φωτισμένο δένδρο ἓνας ὑπηρέτης ἐφώναξε :

— Ὁ κύριος δοῖξ δὲ Κροά !

Ἡ κυρία Λετουρνὲρ ἔτρεξε πρὸς τὸν ἐπισκέπτην.

— Ἐσεῖς, κύριε δοῖξ ! Τί ἐκπληξίς...

Μιά φωνὴ ἀπήντησε :

— Ἦθελα, κυρία νὰ σὰς εὐχθῶ καλὰ Χριστούγενια καὶ νὰ προσφέρω λίγα παιγνίδια στὰ παιδιά.

Αὐτὴ ἡ φωνή, ὦ ! αὐτὴ ἡ φωνή ! Ἡ Μαρίζα ἐνόμιζε πῶς ὄνειρεύετο. Ὅταν ὁ κύκλος ἤνοιξε καὶ ὁ δοῖξ ἐφάνη ἐμπρὸς της.... Ὅχι ἡ

Τμήμα ἀπὸ τὰ μεγάλα Ἀγγλικὰ ἐργοστάσια κατασκευῆς πολεμοφοδίων, ὅπου ἐργάζονται αἱ γυναῖκες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν.

Μαρίζα δὲν ἔβλεπε ὄνειρο... Ἀνεγνώρισε τὴν ἁρμονικὴ φωνή, τὴν λεπτὴ σιλουέττα, τὰ γελαστά μάτια. Ο κακός! Τί σκληρὴ κωμωδία ἔπαιξε μαζί της, καὶ πῶς θὰ ἐγέλασε ἔπειτα... μὲ τὸν ἄλλον ἴσως!... ὦ! τί φρικτὴ ἰδέα!

Καὶ ἡ Μαρία Διονυσία ἐντρέπετο, ἐπονοῦσε, καὶ ἤθελε νὰ φύγῃ μὲ κάθε τρόπον, μὲ κάθε θυσία... Ἀδιάφορον τὸ τί θὰ ἐσκέπτοντο διὰ τὴν ἀγένειά της, ἐπλησίασε τὴν κυρίαν Λετουρνέρ, ἡ ὁποία συνωμιλοῦσε μὲ τὸν δούκα: Θέλω νὰ σὰς ἀποχαιρετήσω κυρία... εἶπε. Δὲν αἰσθάνομαι καλά. Ἡ ζέστη θὰ μὲ ἐπείραζε ἴσως.

— Μὰ δὲν μπορεῖς νὰ φύγῃς ἔτσι μόνη σου, παιδί μου, ἐφώναξε ἐκπληκτὴ ἡ κυρία Λετουρνέρ. θὰ σὲ περιποιηθοῦμε. Ἡ κυρία Ἐβρὸν ξεύρει πῶς εἶσαι ἀδιάθετη;

— Μὴν τῆς πῆτε τίποτε, κυρία, παρεκάλεσε ἡ Μαρίζα, εἶμαι ουνηθισμένη νὰ βγαίνω μόνη μου.

Ὁ δούξ ἐπλησίασε: Ἦλθα μόνον γιὰ δύο λεπτά, καὶ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σὰς ἀφίσω ἀμέσως... Δὲν θὰ μοῦ κάμετε τὴν τιμὴν νὰ εἰπῆτε εἰς τὴν δεσποινίδα ὅτι τὸ αὐτοκίνητόν μου εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν της. Ἐὰν δέχεται θὰ ἐπιτρέψετε εἰς ἓνα παλαιὸν φίλον νὰ τὴν συνοδεύσῃ.

Ἡ Μαρίζα ἠθέλησε νὰ διαμαρτυρηθῇ ἀλλὰ τὰ λόγια ποῦ ἐψιθύρισε ταραγμένη ἐσκεπάσθησαν ἀπὸ τὰς εὐχαριστίας τῆς κυρίας Λετουρνέρ.

Καὶ ἡ Μαρίζα εὐρέθη καθισμένη κοντὰ στὸν δούκα δὲ Κροά, μέσα στὸ ἀναπαυτικόν του αὐτοκίνητο.

— Αὐτὴ τὴν φορὰ Μαρίζα μου, σὲ κλέβω, εἶπε σιγὰ ἡ φωνὴ ποῦ τόσω ὥραϊα ὠμιλοῦσε γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ τέχνη

Ἡ Μαρίζα δὲν ἐγελοῦσε: Μὲ ἐγελάσατε, κύριε... εἶπε. Ἐφέρθηκα ἀσυλλόγιστα καὶ τιμωροῦμαι τώρα!... Πῶς εἶδατε τὸ γράμμα μου. Πῶς ἐτολήσατε; Ἐσυννενοηθήκατε μὲ αὐτὸν τὸν φρικτὸν Ζυμέλ...

— Μὲ τὸν Ζυμέλ! ὦ, Μαρίζα! ὁ καῦμένος ὁ Ζυμέλ ποτὲ δὲν θὰ ὑποθέσῃ πῶς δὲν σὲ συνήτησα σήμερα γιὰ πρώτη φορὰ.

Τώρα ἡ Μαρίζα ἔκλαιε: Γιατί νὰ γράψω αὐτὸ τὸ γράμμα;

— Γιατί; ἐπανελάβε σιγὰ ἡ γλυκεῖα φωνή. Μὰ γιατί, χωρὶς αὐτὸ τὸ ἐλαφρὸ γαλάζιο χαρτάκι, δὲν θὰ σὲ συναντοῦσα... Ἦθελες ῥομαντικώτερο γάμο ἀπὸ αὐτὸν καὶ παραπονεῖσαι, μικρὴ ἀχάριστη;

Καὶ χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ νὰ πάρῃ τὸ χέρι ποῦ εἶχε σπρώξει τὸ δικό του ὁ δούξ τῆς διηγῆθη τί εἶχε συμβῆ... Τὸ γραμματάκι σου ἔ-

μεινε ἀκατάληπτο σ' αὐτὸν ποῦ τὸ ἔλαβε. Ἐγὼ τὸ εἶχα ἐνοήσει, τὸ ἀγάπησα ἀμέσως... Θέλησα νὰ σὲ γνωρίσω. Ἴσως, Μαρίζα μου, ὑπήκουσα σ' ἓνα αἰσθημα περιεργίας. Ἀλλὰ ἂν ἐμπῆκα εἰς τὸ Λούβρο σὰν περιεργὸς τὴν ἡμέρα ποῦ ἐπερίμενες ἐμπρὸς στὴν Νίκη, ἐβγήκα τρελλὰ ἐρωτευμένος... Ἡ λατρεία μου θὰ σὲ κάνει νὰ συγχωρήσῃς τὰ λάθη μου.

Ἡ Μαρίζα δὲν ἔκλαιε πλέον. Δὲν εἴξευρε ἂν ἔκλαψε ἀπὸ θυμὸ ἢ ἀπὸ ἐντροπήν, ἀλλὰ ἠσθάνετο πῶς ἦταν πολὺ πολὺ εὐτυχησμένη.

Τὸ αὐτοκίνητο ἐσταμάτησε ἐμπρὸς στὸ σπήτι τῆς γαϊῆς, καὶ ὁ δούξ ἐβοήθησε τὴν Μαρίζα νὰ κατέβῃ.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦταν διαφανὴς καὶ κρῦν. Τὸ χιόνι εἶχε παγώσει στὴ στέγες καὶ στὰ κλαδιά τῶν δένδρων. Ἡ Μαρίζα ἐσταμάτησε καὶ εὐτυχησμένη ἐκύτταξε τὸν οὐρανὸ ποῦ ἔλαμπαν τὰ πρῶτα ἄστρα. Τυλιγμένη στὴν ἄσπρη τῆς γούνα ἐφαίνετο σὰν μικρὴ μάγισσα τοῦ χειμῶνος.

— Ὡμορφὴ μου μάγισσα τῶν Χριστουγέννων, οἱ ἄγγελοι ποῦ ἦλθαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ φέρουν στὸν κόσμον τὸ ἄγγελμα τῆς εὐτυχίας δὲν εἶχαν πιδ ὥραϊα νύκτα. Δὲν βλέπετε ὅτι ὅπως οἱ δύστυχοι βοσκοὶ περιμένω τὴν συγκώρησί σου, κάποια ὑπόσχεσι!

Τότε ἡ Μαρίζα ἐχαμήλωσε στὸν δούκα τὰ μάτια της στὰ ὁποῖα μιὰ λάμψι ἀγνὴ ἐφαίνετο νὰ εἶχε μείνῃ ἀπὸ τὰ ἄστρα. Καὶ χαμογελῶντας ἔβαλε τὸ μικρὸ τῆς χέρι στὸ χέρι τοῦ Ἀλαῖν δὲ Κροά.

— Δόξα εἰς τὴν γῆ καὶ στοὺς ἀιθρώπους! ἐψιθύρισε ἐκεῖνος.

Gui de Chantepleure

(Κατὰ μετάφρασιν Μ. Κ.)

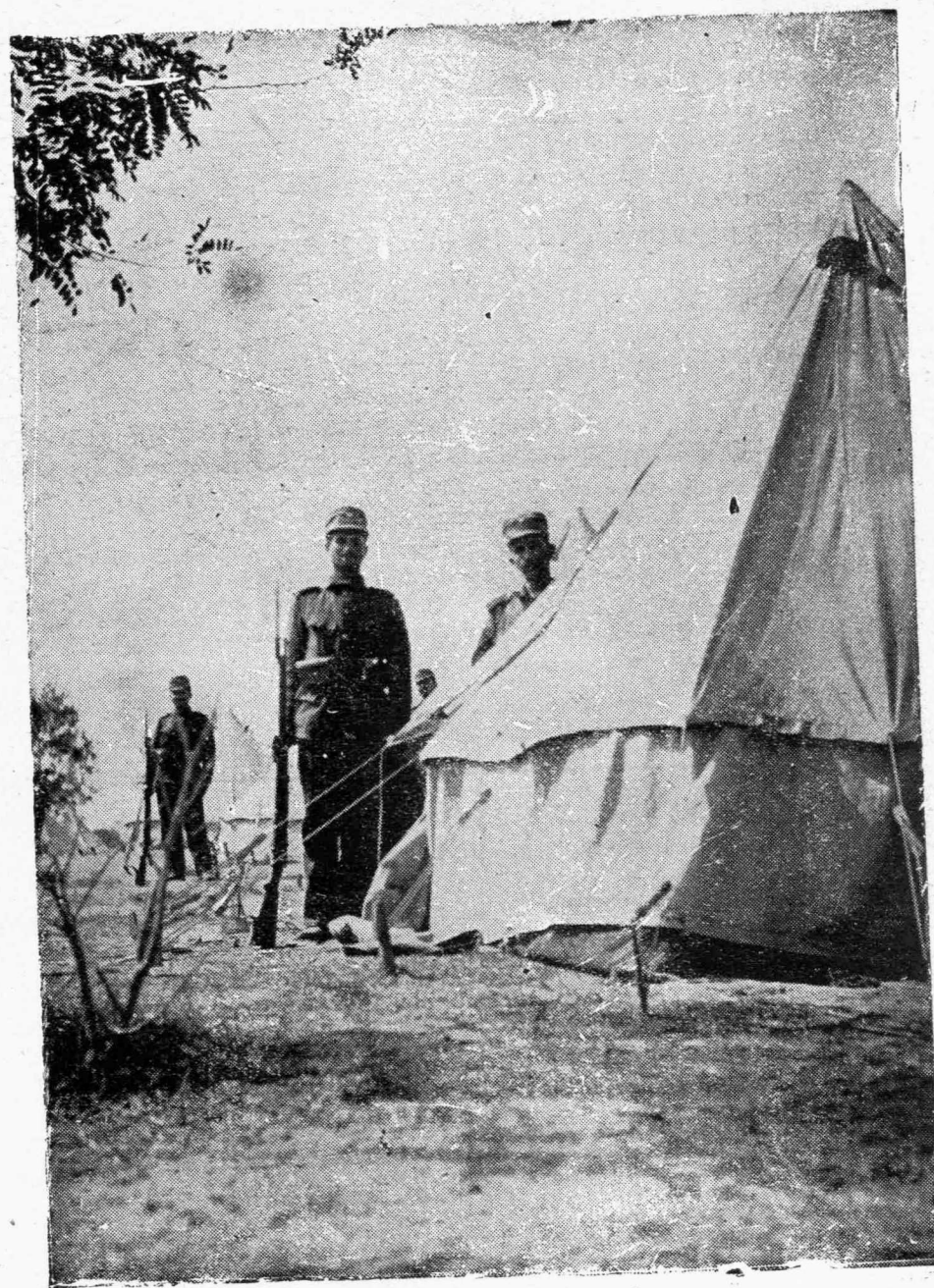
ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΟΥ ΠΕΥΚΟΥ

Πεύκο πελώριο φουντωμένο,
στὴ ρίζα του σχίνος ἀνθεῖ.
Γλυκὸ ἀέρι μυρωμένο
μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα τραγουδεῖ.

Στὸν ἴσκιο του τὸ μαγεμένο
στοῦ σχίνου τ' ἀπαλὰ κλαριά
ξαπλώθηκα τὸ πονεμένο,
τὰ μάτια μ' ἔκλεισα γλυκὰ.

Ἐξέχασα ἀλήθεια μαύρη...
τοῦ πόνου τὸν πικρὸ καῦμό...
Ἡ ψυχὴ θάρσισε πῶς θάβῃ
τὸν περασμένο τὸν καιρό.

ΑΙΚ. Β. ΚΑΤΣΥΦΟΥ

Τὰ Γυμνάσια τῶν Ἐφεδρῶν

Λόγος τοῦ 34ου Συντάγματος ὑπὸ τὸν κ. Ρωσσέτην κατασκηνομένοις εἰς τὸ Κεφαλάρι

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια)

«Φιλαναδούλα μου γλυκεῖα, χρυσοῦ μου ἀγάπη, σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ καὶ εἶμαι εὐτυχησμένος ποῦ αἰσθάνομαι μέσα μου τὴν ἀγάπην αὐτήν.

Καταλαβαίνω ὅτι καὶ σὺ μ' ἀγαπᾷς, ὅτι...»
Δυὸ κτυπήματα σιγανὰ στὴν πόρτα του καὶ ἡ δειλὴ φωνὴ τῆς μητέρας του, τὸν ἔκαμε νὰ τρέξῃ ν' ἀνοίξῃ ἀμέσως. Ἡ ἔξαψις μὲ τὴν ὁποῖαν ἀγκάλιασε καὶ ἐφίλησε τὴν μητέρα του, τῆς ἔδωκε τὴν ὑπόψιν ὅτι τοῦ συνέβαινε κάτι

εξαιρετικό. Μιά ματιά στο τραπέζι του επάνω επιστοποίησε τη σκέψη της.

— Της γράφεις πάλι της μικρούλας; τόν ηρώτησε και γι' αυτό είσαι τόσο χαρούμενος.

— Ναι, μάννα μου, απάντησε, με την υπερτάτη ανάγκη που αισθανόμουν να λέμε ε.α αγαπημένο μυστικό στον άνθρωπο που ξέρουμε πως θα μας ακούσει με συμπάθειαν. Ναι! Και την φορά αυτή της λέω καθαρά πως την αγαπώ! Γιατί την αγαπώ... καταλαβαίνεις;... την αγαπώ...

Η μητέρα του έκοκκίνησε, 'σάν το μυστικό του παιδιού της, το πρώτο αυτό μυστικό, που της άνοιγε την καρδιά και της έδειχνε μια άλλη γυναίκα μέσα, να την ετρόμαζε. Επροσπάθησεν όμως να κρύψει την ταραχή της και με τη γλυκειά της φωνή, σιγά σιγά, 'σάν να τόν ενανούριζε, για να τόν ησυχάσει, 'πως έκανε όταν ήταν μικρός, του είπε γελαστά.

— Ω! παιδί μου, παιδί, τρελλόπαιδο! Έτσι εξάφνα, βιαστικά, τρελλά, τα γράφουν αυτά τα πράγματα;

— Τα γράφω, 'πως τα αισθάνομαι, είπεν ο νέος και έπηρε από το τραπέζι το άρχισμένο γράμμα του, εις το όποιον ή έρωτική εξομολόγησις είχε διακοπή πριν να τελειώσει. Στενοχωρημένος το έδιπλωσε και το έβαλε στη τσέπη του μαζί με το γράμμα της Άννας. Ήτον ή πρώτη φορά που έκρυβεν από την μητέρα του την αλληλογραφία του.

— Πριν να στείλεις το γράμμα σου αυτό, παιδί μου, θέλω να μιλήσωμεν μαζί, να σκεφθοῦμεν μαζί. Και θα μιλήσωμεν 'σάν φίλοι, που είμεθα...

— Ω! μητέρα! Θα μου φέρεις και σὺ ἐμπόδια στην εὐτυχία που αισθάνομαι με την αγάπη αυτή. Όχι δὲν θέλω να μου πῆς τίποτε. Δὲν θέλω, ἐκατάλαβες;

— Στέφκα, παιδί μου, δὲν θὰ σοὺ φέρω ἐμπόδια. Θὰ ἤθελα μόνο να σὲ ὀδηγήσω πῶς να προστατεύεις τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἀπὸ καμμιά μεγάλη δυστυχία. Δὲς μου τὸ λόγο σου ὅτι δὲ θὰ στείλεις τὸ γράμμα σου πρὶν να μιλήσωμεν. Καὶ ἀπὸ φόβο μήπως τῆς ἀρνηθῆ, μήπως τὸν κουράσει τὴν στιγμή αὐτὴ τοῦ μεγάλου του ἐνθουσιασμοῦ, ἐσηκώθηκε.

— Γιατί φεύγεις ἔτσι, χωρὶς να μου πῆς τί θέλεις...

— Ὁ πατέρας σου δὲν ἐβγήκεν ἀκόμη και μπορεῖ να ἴλθῃ ἐξαφνα. Ἡ νεῆ σου ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εὐρίσκεται πάντα πίσω ἀπὸ τῆς πόρτες. Ἐπειτα ὅταν ὁ πατέρας σου φύγῃ, ἔλα στην κάμαρά μου. Ἀκόμη μιὰ φορά, ἀγόρι

μου, ἔχε ἐμπιστοσύνη σὲ μάννα σου. Καὶ χωρὶς να περιμένῃ ἀπάντησιν ἢ κ. Ζακὴ ἔφυγε σιγά, σιγά και ἐλαφροπατώντας, ὅπως εἶχεν ἔλθει.

Ὁ Στέφκα δὲν τὴν ἐμπόδισε, δὲν τῆς εἶπε μιὰ καλὴ λέξι και ὅταν ἐβγήκε, ἔτρεξε να κλειδώσῃ τὴν πόρτα με ἕνα οὐφ! ἐκφραστικώτατο. Μέσκα του αισθάνθηκε ἕνα αἰσθημα ψυχρὸ, δυσάρεστο για τὴν μητέρα του. Οὐφ κι' αὐτὴ, εἶπε θυμωμένος. Κ' ἐξανακάθισεν εις τὸ γραφεῖο του, ἔβγαλε τὸ χαρτί ἀπὸ τὴν τσέπη του, ἐδιάβασε μιὰ δυὸ φορές τὰ λίγα λόγια που εἶχε γράφει και ἐδοκίμασε να συνηχίσει. Ἀλλὰ που! Ὁλος ὁ ἐνθουσιασμοῦ του, ὅλη ἡ ἐρωτικὴ του συγκίνησις εἶχε κοπῆ στην περὶ ψυχολογικὴ στιγμή θυμωμένος ἐπέταξε τὴν πέννα του. Τὰ δυὸ τρία λόγια τῆς μητέρας του εἶχαν πέσει σάν ψυχρολουσία στον ἐρωτικὸ του πυρετὸ τῆς πρώτης στιγμῆς.

— Τί ἤθελε να πῆ με τὰ αἰνιγματικὰ της λόγια; Πῶς θὰ ἐπροφύλαττε τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἀπὸ καμμιά μεγάλη δυστυχία! Τί ἐνοούσε; Καὶ πῶς μποροῦτε αὐτὸς που ἀγαποῦτε τρελλὰ τὴν φιλεναδούλα του να τὴν κάμῃ δυστυχισμένη. Οὐφ! μητέρα κι' αὐτὴ ἐγώστρια 'σάν ὅλες τῆς μητέρες. Ἐφοβήθηκε μὴν τύχῃ και κάμει κανένα μικρὸ και ταπεινὸ γάμο με τὸ πτωχὸ κοριτσάκι! Βέβαια αὐτὸ ἦταν. Καὶ μέσα του τὴν στιγμή αὐτὴ ὅλη του ἡ στοργή, ὅλη του ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν μητέρα του εἶχε σβύσει. Δὲν θὰ ἐπήγαινε στην κάμαρά της, οὔτε θὰ τὴν ἄφινε να ὀμιλήσῃ περὶ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἦταν ἀρκετὰ μεγάλος, ὥστε να μὴ ἔχῃ ἀνάγκη ἀπὸ κηδεμόνα εις τὰς ἐρωτικὰς του ὑποθέσεις.

Ἐξω ἐψιλόβρεχεν. Ἐσηκώθηκε, ἐκόλλησε τὸ μέτωπό του εις τὰ τζάμια τοῦ παραθύρου και ἀφηρημένος ἐβλεπε χωρὶς να βλέπῃ τοὺς διαβάτας που περνοῦσαν βιαστικά.

Ἐξαφνα εις τὸ ἀντικρινὸ παράθυρο ἐφάνηκε σηκώνοντας τὸ ἄσπρο κεντητὸ μπερντεδάκι ἕνα ὄρατο μελαγχροινὸ προσωπάκι. Ἦταν ἡ κόρη τῆς κ. Φαρίδου μιᾶς πλουσίας χήρας, που δὲν εἶχεν ἄλλο παιδί ἀπὸ τὸ ὄρατο αὐτὸ κοριτσάκι. Τὴν εἶχε κλεισμένη εις τὸ σχολεῖο εις τὸ Παρίσι και τῆς ἡμέρες αὐτὲς εἶχε φθάσει ἐξαφνα. Θὰ ἦτο ὡς δεκαπέντε χρόνων με μαλλιάκι κοντὰ μπουκλωτὰ μαῦρα που 'σάν φειδωτὸ στεφανάκι ἐτριγυρνοῦσαν εις τὸ ἐκφραστικὸ προσωπάκι της.

Μέσκα σὲ μιὰ στιγμή τοῦ ἐφάνη 'σάν να εἶχε μπροστὰ του τὴν μικρὴ του φιλενάδα, τὸ ἄσπρο του Λουλουδάκι, ὅπως τὴν εἶχε φαντασθῆ και ὄνειρευθῆ, ὅταν τὰ φθινοπω-

ρινὰ βράδεις, ἐμπρὸς σὲ κάτι ἔμμορφες δύσεις τοῦ ἡλίου, ἐκλινε τὰ μάτια του και τὴν ἐβλεπε.

Ἡ μικρὰ τὸν εἶχε δὴ και αὐτὴ στην ἀρχὴ ἀπρόσεκτα, ἔπειτα ὅμως με κάποια ἐπιμονή.

Τῆς ἐφάνηκε πῶς τῆς ἐχαμογελοῦσε, πῶς τὴν ἐθαύμαζε και ἱκανοποιημένη στην παιδικὴ της ματαιότητα, τὸν ἐκύτταξε με τὸ περὶ χαοτικὸ της βλέμμα και βιαστικὰ ἄφησε τὸ ἄσπρο μπερντεδάκι να πέτῃ.

Ὁ νέος ἔμεινε 'σάν ζαλισμένος ἀπὸ τὴν αἰφνιδίαν αὐτὴν ὀπτασία. Ὁρισμένως ἦτον ὄραμα τῆς φαντασίας του τὸ ὄρατο ἐκεῖνο προσωπάκι. Καὶ ἔφυγε γλήγωρα κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ παράθυρο για να μείνῃ μόνος με τὸ ὄνειρο τῆς ἀγάπης του. Ἐπῆρε τὴν πέννα του ἐπροσπάθησε να γράψῃ, ἀλλὰ ἦτον ἀδύνατον. Παίζοντας ἐζωγράφησε δυὸ ὄμορφα κεφαλάκια στὸ χαρτί με μπουκλες γύρω γύρω, σάν τῆς ἀντικρινῆς μικρῆς. Χωρὶς να τὸ καταλάβῃ, ἀφηρημένος και 'σάν ὑπνωτισμένος ξανασηκώθηκε και ἐπλησίασε στὸ παράθυρο. Ἐπρεπε να βεβαιωθῆ ὅτι τὸ ὄρατο προσωπάκι ἦταν δημιουργημα τῆς φαντασίας του.

Ἀλλὰ με μεγάλη του ἐκπληξί εἶδε τώρα τὸ παράθυρο ἐντελῶς ἀνοικτὸ, και τὴν μικρούλα εις στάσιν ἀναμονῆς 'σάν να ἐπερίμενε ὅτι θὰ τὸν ξαναέβλεπε.

Ἡ ἐκπληξίς του ἔγινε τὸσον ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὴν μικρὴ γειτονοπούλα, ὥστε τοῦ ἐφάνη 'σάν να τὸν ἐρωτοῦσε με πολλὸ περίεργο βλέμμα, τί εἶχε και ἐφαίνετο τόσο ξαφνισμένος. Ἀνήσυχη, 'σάν ὅλα τὰ κοριτσάκια τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ὅταν αισθάνονται ὅτι κάποιος νέος τῆς προσέχει, ἄφησε τὸ ἕνα παράθυρο, ἔτρεξε και ἀνοίξε και τὸ ἄλλο ἔκαμε και εις αὐτὸ τὴν ἐμφάνισίς της και ἔπειτα ἐφαίνετο να μιλή με κάποιον, που θὰ ἦταν εις τὸ βάθος τοῦ δωμάτιου.

Ἡ στάσις της, ἡ φωνὴ της, αἱ κινήσεις της ἐπρόδιδαν κάποιαν νευρικὴν διέγερσιν. Δὲν ἐβλεπε πλέον εις τὸ παράθυρο τοῦ Στέφκα, εἶχε μάλιστα στρέψει τὴν ράχη της ἔξω. Καὶ ὅμως ἐφαίνετο ὅτι και τὰ λόγια της και ἡ συγκίνησις της εἶχαν ὡς αἰτίαν τὸ ἀντικρινὸ παράθυρο. Μετὰ πέντε λεπτὰ κάποιος εἶχε κτυπήσει τὴν πόρτα των. Τότε ἡ μικρούλα ἐπε-ἀχθήκε νευρικὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο για να ἴδῃ ποίος εἶνε, ἔρριξε πάλι μιὰ κλεφτὴ ματιὰ στον νέο και ἔπειτα ἐξηφάνισθη για να βρεθῆ ἀμέσως ὀπίσω ἀπὸ τὴν πόρτα που εἶχεν ἀνοίξει ἡ ὑπηρετρία.

Ἐνσυχῆ σκυλλάκι λεβρέτα πετάχθηκε

ἔξω γαυγίζοντας τὸν κακοντυμένο ἄνθρωπο που εἶχε κτυπήσει τὴν πόρτα.

Ἡ μικρὴ ἔτρεξε κι' αὐτὴ στὸ δρόμο, δῆθεν για να συμμαζέψῃ τὸ σκυλλάκι, πραγματικῶς ὅμως για να δείξῃ ὅλη τὴν χαριτωμένη της σιλουέτα και ὅλην τὴν ἀνθησιν τῶν δεκαπέντε της χρόνων εις τὸν ἀντικρινὸν νέο.

Ὁ Στέφκα ἐνοούσεν ὅλα αὐτὰ τὰ κοριτσίστικα σκέτσκα που ἤρχισαν να τὸν διασκεδάζουσαν και να τοῦ κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον. Γιὰ μιὰ στιγμή ἐξέχασεν ὅτι εἶχε να γράψῃ πρὸς τὴν Ἄνναν, τὴν ὅποιαν ἐπέμενε να παρομοιάζῃ με τὴν ἀντικρινὴ μικρὴ, ἴσως για να δικαιολογηθῆ εις τὸν ἐκυτό του γιατί ἡ μικρούλα τὸν ἐνδιέφερε τὸσον πολὺ.

Ἄσυνειδήτητα μάλιστα εἶχεν ἀνοίξει κι' αὐτὸς τὸ παράθυρό του και με τὸ κεφάλι ἔξω παρακολουθοῦσε δῆθεν τὸ σκυλλάκι, που ἐξέφευγεν ἀπὸ τὰ χέρια τῆς μικρῆς του κυρίας με πηδήματα εις τὸ ἀντικρινὸ πεζοδρόμιο και με γαυγίσματα κάθε νέου διαβάτη, τὸν ὅποιον ἔπερνε ἀπὸ πίσω θυμωμένα και με γρυλισμοὺς ἀτελείωτους, για να γυρίσῃ ἀμέσως πίσω πηδώντας και ξεφεύγοντας ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κυρίας του.

Τὰ σκυλιά τῆς γειτονεῖας με τῆς φωνῆς τῆς μικρῆς σκυλλίτσας εἶχαν κατὰ τὴν συνήθειάν των ἀναστατωθῆ. Γιατί τὰ πολιτικά σκυλιά ἔχουν μεταξὺ των ἕνα εἶδος ὁμοσπονδίας κατὰ τὰς διαφόρους συνοικίας εις τὰς ὁποίας δὲν ἐνοοῦσαν να ἐπιτρέψουσαν τὴν ἐμφάνισιν ξένου σκύλου.

Ἀπὸ ὅλα τὰ σοκάκια που ἐβγαίναν εις τὴν ὁδὸν Μαργαρίτας και ἀπὸ τὸν μακρυνότερον ἀκόμη δρόμον Tarlabachi ὅλοι οἱ συνήθως τὸσον ἡτυχοι και δυσκολοκίνητοι σκύλλοι τοῦ Πέρα, ἔτρεξαν ἐξαγριωμένοι και μενόμενοι σωστὸς λόγος ἄγριος ἔτοιμος να κατασπαράξῃ τὸ σκυλλάκι, που ἐτόλμησε να καταπατήσῃ τὰ ἐπὶ τῆς συνοικίας κεκτημένα των δικαιώματα.

Μανδρόσκυλλοι ἀπαίσιος, βρομεροί, με κεφάλια χονδρά, με τρίχωμα ὑποκίτρινον λασπωμένο και σκονισμένο, με μάτια κόκκινα και ἐξαγριωμένα ἐπλημμύρισαν μέσα εις ὀλίγες στιγμῆς τὸν δρόμο, ἔβλασαν εις τὴ μέση τὴν σκυλλίτσα, ὄρμιουσαν ἐπάνω της, τὴ ἐδάγκαναν, οὐρλιάζοντας εις τόνους βροντερῶς, εις γαυγίσματα λυσσαλέα, σωστὸ πανδαϊμῶν που ἀνεστάτωσαν ὀλόκληρη τὴν γειτονεῖα.

Τὸ κοριτσάκι ἐδοκίμασε να σώσῃ τὴ σκυλλίτσα. Καὶ με κουράγιο ἀπίστευτο, ὄρμησε μέσα εις τὸ ἄγριο σκυλλοῦ και προσπαθοῦσε

νά τὴν σηκώσῃ στὰ χέρια της. Ἀλλὰ δέκα κεφάλια ἀγριεμμένα σὺν λύκων εὑρέθησαν ἐξάφνα γύρω της καὶ πόδι ἀμέτρητα ἐπεφταν βραχὺ καὶ ὀρμητικὰ εἰς τοὺς παιδικούς ὤμους καὶ τὸ ὄρατο καὶ λυγρὸ σῶμα τῆς μικρούλας. Ταυτοχρόνως ὀλόκληρη συναυλία ἀπὸ γυναικείας φωνῆς τρόμου ἐγύθησαν ἀπὸ ὅλα τὰ γύρω παράθυρα καὶ τοὺς κλειστοὺς ἐξώστους τῆς γειτονεῖας. Ἡ μητέρα καὶ ἡ ὑπηρετρία τῆς μικρᾶς ἐξεφώνιζαν δυνατώτερα ἀπὸ ὅλας τῆς ἄλλες γυναικοῦλες, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τολμοῦν νὰ ριχθοῦν μέσκα εἰς τὸ ἀγριο ἐκεῖνο σύμπλεγμα.

Πότε ὁ Στέφρος ἐπήδησε τὰ δυὸ πατώματα ποῦ τὸν ἐχώριζαν ἀπὸ τὸν δρόμο, πότε ἐπρόφθασε νὰ πάρῃ τὸ ρεβόλβερ του, πότε εὑρέθη εἰς τὸ πλάι τῆς μικρᾶς, ρίχνοντας μὴ πιστολιὰ εἰς τὸν ἄερα, καὶ μετὰ τὴν δύναμι ἐσκόρπισε ὅλο ἐκεῖνο τὸ σκυλολόι, ἦταν ἀκατανόητο. Εὐτυχῶς ἐφθασεν ἐγκλίρως. Τὸ κομψὸ Πικριζάνικο φορεματάκι τοῦ κοριτσιοῦ ἦταν κατακουρελιασμένο, ἀπὸ τὸ δεξιὸ τῆς χερί ἐτρεχεν αἷμα ἀφθονο, ἀλλὰ τὸ προσωπάκι τῆς γλωμῆς, γλωμῆ δὲν εἶχεν πάθει τίποτε. Εἰς εἰς δευτερόλεπτο ὁ Στέφρος μετὰ τὴν μικρὴ καὶ τὴν σκυλίτσα εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἐπέρασαν μέσκα ἀπὸ τὸ ἀγριο ἀκόμη μουγγρητὸ τῶν σκύλων ὀρμητικὰ, σπρώχνοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς δύο γυναῖκες, ποῦ ἐφώναζαν εἰς τὴν πόρτα τὴν ὁποῖαν ἐκλείσεν ὀπίσω των.

Ἡ μικρὴ ξαφνιασμένη γιὰ τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία, ὀλίγο ντροπικισμένη γιὰ τὴν εὑρέθηκα ἔτσι ἐξάφνα μέσα εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ὠραίου νέου, εὐχαριστημένη γιὰ τὴν ἐσώζετο ἡ σκυλίτσα τῆς συνῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν φόβο τῆς, ἐγλύστρησεν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Στέφρου καὶ ὀλοκόκκινη τώρα, ἄμα εἶδε τὸ αἷμα ποῦ ἐτρεχεν ἀπὸ τὸ χέρι της, καὶ αἰσθάνθηκε τὸν δυνατὸ πόνου τῆς πληγῆς μαζὴ μετὰ ἕνα παράξενο κτυποκάρδι ποῦ τὴν παρέλυε, ἔπεσεν ἐπάνω εἰς ἕνα τρυπητὸ ψάθινο καναπέ ποῦ εὑρίσκειτο εἰς τὴν μικρὴ σκεπασμένη αὐλή, ἕνα εἶδος σέρρας στολισμένης μετὰ πλούσιες προσινάδες καὶ μετὰ ἐκλεκτὰ λουλούδια.

Ἡ μητέρα καὶ ἡ ὑπηρετρία εἶχαν τρέξει πίσω τῶν. Ἀλλ' εὐθὺς ποῦ ἡ πρώτη εἶδε τὰ αἵματα ἔπεσε κάτω λιπόθυμη, ἐνῶ ἡ ὑπηρετρία ἐξάκολουθοῦσε νὰ ξεφωνίζῃ ὅπως πρίν. Οἱ σκύλοι εὐθὺς ποῦ ἔχασαν τὸ θῦμά των καὶ εἶδαν τὴν πόρτα κλεισμένη μπροστὰ των ἐγαύγισαν ἀκόμη λίγο, ὀρμώντες κατὰ τῆς θύρας χωρὶς ἀποτέλεσμα καὶ ἔπειτα ἄρχισαν νὰ γυρίζουν ὀπίσω, μπουλούκι, μπουλούκι,

ὅπως εἶχαν ἔλθει, γυυγίζοντας, ἀλλὰ τώρα κἄπως ἡσυχότερα.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ μητέρα τοῦ Στέφρου, ἡ ὁποῖα εἶχε παρακολουθήσει τὴν σκηνὴν αὐτὴν ἀπὸ τὸ παράθυρο, τρομασμένη γιὰ τὸ παιδί τῆς ἔστειλε νὰ φωνάξῃ τὸν γιαντῶ των καὶ ἔτρεξε καὶ ἡ ἰδίᾳ νὰ ἰδῇ τί εἶχε συμβῆ.

Μαζὴ τῆς εἰσώρμησαν εὐθὺς ποῦ ἀνοιξεν ἡ ἐξώθυρα ἡ μὲς Μπέση καὶ ἄλλες γειτόνισσες, ὁ Στέφρος δὲν εἶχε χάσει κεντῶν. Ἡ πληγὴ τῆς μικρᾶς εἶχε πληθῆ καὶ δεθῆ πρόχειρα μετὰ ἕνα καθρὸ μαντύλι, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ μετὰ νερά καὶ κολώνιες, βοηθουμένη καὶ ἀπὸ τὸν Στέφρο, ἐπροσπαθοῦσε νὰ ζελοποθυμῆσῃ τὴν μητέρα τῆς.

— Μπράβο, παιδί μου, ὁ Θεὸς σ' ἐφώτισε. Ἄν δὲν πρόφθαινε τὸ κορίτσι ἦταν χαμένο. εἶπε μὴ κυρία φιλενάδα τῆς κ. Φαρίδου. Δύο νέες δουλίτσες τὸν ἐβλεπαν μετὰ θυμωσμένον. Χρὰ στὸ πικρὸ κἄρι! Κελεῖ ἴδες πῶς ἐρίχτηκε μετὰ τὴ φωτιά.

Δὲ λὲς μετὰ τοὺς λύκους, εἶπεν ἡ ἄλλη. Γιατί ὅλοι λύκους μοιζῶνε. Καὶ δὲν ἔπαθε τίποτε! Κελεῖ θὰ φορῆ χωρὶς ἄλλο τίμιον ζῦλο.

Ἡ μητέρα εἶχε συνέλθει καὶ εὐθὺς ὡς εἶδε γερὴ τὴν κόρη τῆς ἄρχισε μετὰ δάκρυα νὰ εὐχαριστῆ τὸν εὐεργέτη τῆς, τὸν σωτήρα τοῦ παιδιοῦ τῆς, ποῦ δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὸν ξεπληρώσῃ οὔτε μετὰ τὴ ζωὴ τῆς ἀκόμη.

Ὁ Στέφρος ἐνευσε εἰς τὴν μητέρα του νὰ φύγουν. Τοῦ κάκου ἡ κυρία Φαρίδου τοὺς παρακαλοῦσε νὰ μείνουν, γιὰ νὰ πάρῃ ὁ κύριος μὴ λεμονάδα καὶ νὰ συνέλθῃ.

— Ἔστειλα εἰς τὸν γιαντῶ μας καὶ θὰ ἔλθῃ ἀμέσως, εἶπεν ἡ κ. Ζαδῆ. Πρέπει νὰ φροντίσετε τὴν πληγὴν τοῦ παιδιοῦ σας.

Δὲν εἶχε προφθάσει νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν τῆς καὶ ὁ γιαντῶς ἐφάνηκεν ἐξάφνα. Ὁ Στέφρος τότε ἐξήγησε τί εἶχε συμβῆ, ἐχαίρησεν τὴν κυρία καὶ τὴν μικρούλα, ποῦ τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι δυνατὰ καὶ ἀκολούθησε τὴν μητέρα του.

Ἀλλ' ἡ κυρία Φαρίδου ἐρίφθησε εἰς τὴν πόρτα καὶ ἄρχισε καὶ πάλιν νὰ ἐγκωμιάζῃ τὸν νέον μετὰ λυρισμὸν καὶ πάθος καὶ δάκρυα ἀκράτητα. — Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὸ σπῆτι μου εἶναι δικό σας καὶ ἐγὼ καὶ τὸ παιδί μου σκλάβοι σας. Ἐζητοῦσε νὰ φιλήσῃ τὸ χέρι τοῦ νέου, τὸ χέρι αὐτὸ ποῦ ἐχάρισε τὴν ζωὴ εἰς τὴν κόρη τῆς.

Τέλος ἡ μητέρα καὶ ὁ υἱὸς ἀπεσπάσθησαν μετὰ δυσκολίαν ἀπὸ τὰς φιλοφρονήσεις τῆς κ. Φαρίδου. Ἀλλὰ ὡς ποῦ νὰ περάσουν τὸν

δρόμο ἡ γειτονεῖα τοὺς ἔκαμε σωστὴν διαδήλωσιν. Εἰς τὸ σπῆτι τοὺς ἐπερίμεναν ἡ πεῖδ σχετικὲς γειτόνισσες, γιὰ νὰ τοὺς συγχάρῃν καὶ νὰ μάθουν ἀκριβῶς τί εἶχε συμβῆ.

— Ἐ Κελεῖ τὸν γενναῖο! Κελεῖ τί ἦταν αὐτό! Θεὸς δύναμις ποῦ δὲν ἔπαθε τίποτε.

Ὁ Στέφρος μετὰ τὴν πηδήματα διεσκέλισε τὴν σκάλα καὶ εὑρέθηκε εἰς τὴν κάμαρά του, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐκλείσεν ἀπὸ μέσκα.

Κελεῖ, μὰ εἶδε εἰς τὸν δὲν ἔχουν δαγκάσει. Κ' ἔπειτα ἡ τρομάρα ποῦ πῆρε! Ἐπρεπε νὰ τὸν φροντίσετε, εἶπεν ἡ κοκκῶνα Ἐλέγκω μὴ πτωχοποιήσῃς προσπατευομένη τῆς νενῆς του.

Καὶ μὴ πλατὴν γειτόνισσα, χονδρὴ καὶ δυσκολοκίνητη, γολιτισμένη διότι μητέρα καὶ γυῖος ἐξηφάνισθησαν ἀμέσως χωρὶς νὰ τοὺς διηγηθοῦν τίποτε ἐμουμεύρισε εἰς τὴν νενῆ.

Κελεῖ ἦταν ἀνάγκη γιὰ μὴ ξένη ἀγνωστὴ νὰ τὸ σπρώξῃ τὸ παιδί ἡ μητέρα του σὲ τέτοιον κίνδυνον.

Ἡ γρηὴ ποῦ εἶχεν ἀποκοιμηθῆ, ὅταν ἄρχισεν ὁ σκυλοκαυγᾶς δὲν εἶχεν καλὰ, καλὰ ἐννοήσῃ τί ἔκαμεν ὁ Στέφρος εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Πρόθυμη νὰ ἐπιτεθῆ τῆς νύφης τῆς, ἐζήτησεν ἐξηγήσεις ἀπὸ τὴν Ἀγγλίδαν, ἡ ὁποῖα εἶχε μείνει ἀντίκρου νὰ βοηθήσῃ τὸν γιαντῶ εἰς τοὺς ἐπιδέσμοις καὶ ἔφθασε μάλιστα εἰς τὴν στιγμὴν.

Ἀλλὰ ἐκεῖνη εἶχεν τὸσον ἐνθουσιασμὸν μετὰ τὴν γενναϊότητα τοῦ νέου, ὅστε καθε ἄλλο παρὰ ἐθεάρρυνε τὰς κακὰς διαθέσεις τῶν φιλενάδων τῆς γρηᾶς κ. Ζαδῆ. Ἄν ἦταν εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶπε θὰ τοῦ ἔδιδαν παράσημο γι' αὐτὸ ποῦ ἔκαμε. Καὶ ἡ Ἀγγλὶς ἄρχισε νὰ διηγῆται τί εἶχε συμβῆ μετὰ ὅλας τὰς λεπτομερείας.

ΜΑΤΙΑ

ΠΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΣ

Δ'

Ὁ Πουλᾶς ἔγραψε καὶ ἔργα πρωτότυπα, ἔμμετρα καὶ πεζὰ μόνον δὲ ἡ ἀπρηκριβωμένη γνώσις τῶν μεγάλων ποιητικῶν ἀρστούργημάτων τῶν αἰώνων, εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐρμηναίαν τῶν ὁποῖων εἶχεν ἀφιερῶσει τὸν βίον του. Ἐμπόδιον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ φέρῃ εἰς φῶς, ἐξ εὐλόγου ψυχικῆς διαθέσεως, ὅσα ἴδια ποιήματα κατὰ καιροὺς ἐφιλοτέχνησεν οὐχ ἦτιον ἐδημοσιεύθησάν τινα, φέρουσα τὴν σφραγίδα τοῦ πνεύματος ἐκείνου. Ἰδιάζουσαν θέσιν ἐν τῇ λογοτεχνικῇ ἡμῶν παραγωγῇ θέλουσι καταλάβει τὰ ὀλίγα διηγήματα τοῦ Πουλᾶ, ἅτινα πρὸ πενταετίας περίπου εἶχον φιλοξενήσῃ αἱ στήλαι τῆς «Ἐστίας» τὰ διηγήματα ταῦτα,

κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν οὐσίαν, ἔχουσιν ὅλας ἰδίαν φύσιν, ἡ δὲ σφραγὶς τοῦ φιλοσοφικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ ἐν ταῦτῳ πνεύματος τοῦ συγγραφέως των, ἡτις τὰ διακρίνει, προσέδωκε δι' αὐτῶν εἰς τὸ νεοελληνικὸν διήγημα νέαν, ἀγνωστον τέως, ἀπόχρωσιν.

Τὸν Πουλᾶν πολὺ ἀπασχόλησεν, ὡς πᾶσαν φιλέρευτον καὶ φωτεινὴν διάνοιαν, τὸ μέγα γλωσσικὸν ζήτημα. Κατὰ θεωρίαν καὶ κατὰ πράξιν, διὰ τῶν περισπουδάστων περὶ γλώσσης πραγματειῶν του, ἐξ ὧν μόνον ἡ φέρουσα τὸν τίτλον «Ἡ φιλολογικὴ μας γλώσσα» ἐξεδόθη εἰς ἴδιον τεύχος. (ἀνεκδότου παραμενοῦσης ὀγκώδους αὐτοῦ συγγραφῆς, ἐν ἣ τὸ ζήτημα κρίνεται ὑφ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις), καὶ διὰ τῶν μεταφραστικῶν καὶ πρωτοτύπων ἔργων του παρεῖχε τὸ μέτρον τῶν περὶ γλώσσης ἰδεῶν καὶ τῆς γλωσσοπλαστικῆς αὐτοῦ δυνάμεως.

Μαθητῆς, φίλος καὶ θαυμαστῆς τοῦ Σολωμοῦ, δὲν ἐνέμεινε ἀσθηρὸς τηρητῆς τῶν θεωριῶν ἐκείνου, ἀλλ' ἀνέλαβε νὰ κάμῃ μέσην τιμὰν συμβιβαστικὴν ὁδὸν μεταξὺ τῶν ῥιζοσπαστικῶν καὶ συντηρητικῶν τῆς γλώσσης, τὸν λόγον δὲ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ καιροσκοπικῆς οὕτως εἰπεῖν στάσεως σοφῶς ὑπεδήλωσεν ἐν τῷ προλόγῳ τῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀμλέτου. Ἡ κριτικὴ δεινότης τοῦ Πουλᾶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατεφάνη ἐκ τῆς ἐν ἔτει 1859 λαμπρᾶς ἐκδόσεως τῶν ἔργων τοῦ Σολωμοῦ ὁ προταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Πουλᾶ πρόλογος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀριστοῦργημα κριτικῆς ἐν ταῦτῳ ἀναλύσεως καὶ ἀνυποκρίτου θαυμασμοῦ, καὶ εἶναι τὸ περιφανέστερον μέχρι τοῦδε πνευματικὸν μνημεῖον τὸ ἀνεγερθὲν πρὸς δόξαν τοῦ Σολωμοῦ. Κριτικὸς ὢν ὁ Πουλᾶς διεκρίνετο διὰ τὴν ἐριστικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα, ὡς δεικνύουσιν αἱ κατὰ τοῦ Σπυριδωνοῦ Ζαμπελίου καὶ τοῦ κ. Ἐμ. Ροῖδου, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἰδεῶν πάντοτε, ἐπιθέσεις του.

Πλείστα ὅσα ὀφείλει ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ μετρικὴ εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Πουλᾶ, τὴν κατ' ἐξοχὴν ρυθμοποιὸν οὗτος τὸν νεώτερον στίχον δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐνωργάνωσεν. ἀπὸ μηχανικὸν καὶ στοιχειωδῶς μελωδικὸν καταστήσας ἐμφύχως ἁρμονικόν, κατὰ τὴν ἐν τῇ μουσικῇ σημασίαν τῆς λέξεως, πολυειδῶς ἐκφραστικόν μαριτύριον τούτου πρόκεινται οἱ πλείστοι τῶν στίχων τῆς Ὀδυσσεΐας, τὰ ἑρμοσιευθέντα ἄσματα τῆς Ἰλιάδος, καὶ ὀλόκληρος ἡ θαυμαστὴ μετάφρασις τοῦ Ἀμλέτου.

Ὁ Πουλᾶς συνέδεσε περιφανῶς τὴν σκέψιν πρὸς τὴν ἐνέργειαν, θεραπεύων τὰς Μούσας, ἐξυπηρετεῖ ἐν ταῦτῳ καὶ τὸν τόπον ποιητῆς, τὸν ὁποῖον ὁ Πλάτων δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἀποδιώξῃ ἐκ τῆς Πολιτείας του. Πρωτηγωνί-

στησε μεταξύ τῶν θιασωτῶν τῆς Ἐνώσεως λαλῶν καὶ γράφων εἰς συλλόγους καὶ εἰς ἐφημερίδας, μετὰ τὴν δύναμιν τῆς εὐγλωτίας του καὶ τὴν σύνοιαν τοῦ νοῦ του. Μετὰ τὴν Ἐνωσιν πεντάκις εἰσήλθεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν ὡς ἀντιπρόσωπος Κερκύρας ἀπὸ τοῦ 1869 μέχρι τοῦ 1879, ὑπῆρξε δὲ καὶ εἰς τῶν ἰδρυτῶν τοῦ πέμπτου κόμματος ὑπὸ τὸν Τρικουπὴν· δὲν εἶνε παράδοξον ἂν τοιοῦτος ἀνὴρ (μολονότι ἀμφιβάλλω ἂν εὐρίσκετο εἰς τὸ στοιχείον του ὁ Πολυλάς ἐν μέσῳ τῶν κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων) δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι προσείλκυσε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν πρωτεούντων ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ ὅτι συνεχῶς ὁ Ἀλέξανδρος Κουμουνοῦρος ἔλεγε περὶ αὐτοῦ: «Ὁ Πολυλάς εἶναι ἄξιος κύκλου πολὺ πλατυτέρου».

(Ἀπὸ τὰ «Ποῦτα Κριτικά» τοῦ κ. Κωστή Παλαμῆ)

Η ΜΟΔΑ

Καὶ ἡ μόδα ἀκόμη ἔχει ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὸν πόλεμον. Τὰ κοντὰ καὶ πλατεῖα φορέματα εἶναι τῶν βιβαντιέρ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, καθὼς καὶ τὰ μπερέ καπέλλα τῆς ἰδίας ἐποχῆς. Φυσικὰ οὔτε αὐτὰ, οὔτε ἐκεῖνα δὲν εἶναι διὰ κάθε σῶμα καὶ κάθε ἀνάστημα, καὶ μάλιστα διὰ μίαν ὠρισμένην ἡλικίαν, ἢ ὅποια δὲν ἤμπορεῖ νὰ ὑπερβαίνει τὰ τριάντα πέντε ἕως τὰ σαράντα.

Ὑπάρχουν ὅμως τὰ φορέματα cloches, καθὼς καὶ ἡ ζακέτες, μόδα χαριτωμένη, σεμνή, ποῦ συμβιβάζεται μετὰ τὰ λεπτὰ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰ χονδρὰ σώματα, τὰ ὅποια φυσικὰ θὰ ἀποφύγουν τὰ πλισσέ, διότι χονδραίνου ἀκόμη περισσότερο καὶ ἀπαιτοῦν ὕψος πολὺ. Εἰς τὰς δυσκόλους δὲ οἰκονομικὰς αὐτὰς στιγμὰς δὲν ἐπιτρέπεται σπατάλη κανενὸς εἶδους. Ὅλες μὲς θὰ ἐπιδιορθώσωμεν τὰ περυσινὰ μὲς φορέματα, τὰ ὅποια, ἤμποροῦν, τροποποιούμενα, νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ἐφετεινὴν γραμμὴν, ὅλες μὲς θὰ περιορισθῶμεν εἰς ἓνα φορεμα πεοιπάτου, εἰς τὸ αἰώνιον καὶ πολύτιμον tailleur, τὸ ὅποσον μετὰ τῆς καλοκαυρινῆς μπλουζῆς ἢ καὶ μετὰ μπλουζῆν τοῦ ἰδίου χρώματος θὰ ἐξοικονομήσῃ κάθε ἀνάγκην.

Ἀλλὰ καὶ εἰς περίστασιν ποῦ αἱ μᾶλλον ἀνεξέχρητοι οἰκονομικῶς θὰ κάμουν νέα φορέματα, θὰ περιορισθοῦν εἰς ἐγγώρια ὕψομα, διότι τὴν στιγμὴν αὐτὴν πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἡ πολυτρόπως δοκιμαζομένη ἐγγώριος βιομηχανία.

Φυσικὰ τὰ σκοτεινὰ χρώματα ἐπικρατοῦν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τοῦ γενικοῦ πένθους εἰς

ὅλην τὴν Εὐρώπην. Δι' αὐτὸ τὰ μαῦρα φορέματα καὶ τὰ μαῦρα ὀλόμαυρα καπέλλα θὰ φορεθοῦν πολὺ, μετὰ μικρὸν μεταλλινὸν στόλισμα εἶδος γυαλιστοῦ μολυβιοῦ ποῦ συμβολίζει καὶ αὐτὸ τὸ μέταλλον, τὸ δολοφόνον μέταλλον τῶν σφαίρων καὶ τῶν ὀβίδων. Εἰς μπερέ μᾶλλον καὶ τόκες ἀντιγράφονται αἱ γραμμαὶ ἀπὸ τὰ καπέλλα τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως μετὰ κῆποιον συνδυασμὸν μετὰ στρατιωτικὰ καπέλλα τῶν ἡμερῶν μας.

Ἐ. Τὰ τρικῶ ἀντὶ ἐπαναφοριῶν θὰ φορεθοῦν καὶ τὸν χειμῶνα αὐτὸν πολὺ. Διότι εἶναι ζεστά καὶ ἐλαφρὰ, δὲν ἐμποδίζουν τὰς κινήσεις καὶ χρησιμεύουν ἐξαιρετικὰ εἰς τὴν ζωὴν τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν ἐργασίων, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται φέτος αἱ γυναῖκες ἕνεκα τοῦ πολέμου.

Ἡ μπότες ἐφόσον τὰ φορέματα μένουσιν κοντὰ γίνονται ὑψηλότερα καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπὸ θερμὸν ὕψοςμα, περιοριζομένου τοῦ περσινοῦ ἢ τοῦ λουστρινιοῦ μόνον εἰς τὸ κάτω μέρος.

ΦΙΑΟΚΑΛΟΣ

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Σαλάτα μελιτζάνες. Τῆς βράζετε, τῆς ξεφλουδίσετε, τῆς περνάτε ἀπὸ τὸ τρυπητό, βάζετε λάδι καὶ ξύδι καὶ τῆς δουλεύετε, προσθέτουσιν καὶ ὀλίγο κρεμμύδι ψιλοκομμένο, μαϊντανὸ καὶ ἀλατοπίπερον. Τῆς σεβρίζετε μετὰ φόρμα, τῆς σκεπάζετε μετὰ μαγιονέζα καὶ γαρνίρετε μετὰ φέτες ντομάτες καὶ αὐγὰ πικτὰ κομμένα εἰς δύο.

Ἀπὸ τὸν πολτὸν αὐτὸν τῆς μελιτζάνας ἠμπορεῖτε νὰ κατασκευάσετε πουρέ, ἀπὸ τὸν σοτάρετε μετὰ τὸ βούτυρον καὶ ἀναλύσετε μετὰ γάλα. Τὸ σεβρίζετε μετὰ φέτες βραστὸ ἢ ψητὸ κρέο. Μετὰ τὸν ἴδιον πολτὸν κατασκευάζετε κρετίνες, ἂν προσθέσετε ὀλίγες πατάτες λωμένες, ψομί μουσαμμένο εἰς ζουμί κρέατος, δύο αὐγὰ, μαϊντανὸ καὶ κρεμμύδι βρασμένο καὶ περασμένο. Τοὺς πλάθετε καὶ τοὺς τιγανίζετε εἰς ἄφθονον λάχος.

Λάχανο. Τὸ κόβετε, τὸ ζεματίζετε, ἀφαιρεῖτε τὸ χονδρὸ μέρος τῶν φύλλων, τὸ ἀρίνετε εἰς τὸ τρυπητὸ νὰ βγάλῃ ὅλο του τὸ νερὸ, καὶ ἔπειτα τὸ κόβετε ψηλὸ ἐπάνω στὸ σανίδι τοῦ κρέατος. Ψιλοκόβετε ἓνα κρεμμύδι, τὸ βράζετε μετὰ βούτυρον καὶ ὀλίγο νερὸ καλὰ, ρίπτετε τὰ λάχανά σας καλὰ στρυμένα καὶ τὰ σοτάρετε. Ὅταν εἶναι ἔτοιμα προσθέτετε ἓνα φλιτζάνι δυνατὸ ξεῖδι καὶ μετὰ δύο λεπτὰ τὸ σεβρίζετε ὡς γαρνιτούρα εἰς λουζάνικα τηγανιτὰ, καὶ εἰς μπριζόλες χοιρινῆς, ἢ καὶ μόνα των.